

۳۵۶۲۰/۵۵۹۰۵

شماره
تاریخ
۱۳۹۱/۳/۲۲

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت راه و شهرسازی
وزارت جهاد کشاورزی - وزارت نفت - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت امور خارجه - وزارت کشور
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت نیرو - سازمان حفاظت محیط زیست
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۲/۲۳ بنا به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور اجرای تعهدات ناشی از قانون الحاق ایران به کنوانسیون بین المللی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی (OPRC) - مصوب ۱۳۷۶ - "سامانه ملی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی در دریا و رودخانه های قابل کشتیرانی" را به شرح زیر تصویب نمود:

سامانه ملی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی در دریا و رودخانه های قابل کشتیرانی

- ماده (۱) - در این تصویب نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- الف - طرح احتیاطی ملی: طرح جمهوری اسلامی ایران برای آمادگی مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی.
- ب - طرح احتیاطی استانی: طرح آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی در دریا برای هر یک از استان های ساحلی واقع در مناطق تحت پوشش طرح احتیاطی ملی.
- پ - کنوانسیون: کنوانسیون بین المللی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی، - مصوب ۱۳۶۹ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۰ میلادی -.
- ت - مرجع ملی: سازمان بنادر و دریانوردی که مسئولیت هماهنگی برای پاسخ به سوانح منجر به آلودگی نفتی در طرح احتیاطی ملی و اجرای وظایف دستگاه اجرایی مذکور در ماده (۶) کنوانسیون را به عهده دارد.

وزارت کشور
دفتر خانه مکاتبات مرکزی
تاریخ نامه: ۱۳۹۱/۳/۲۲
شماره نامه: ۳۷۹۷۴

۰۵۰۹۰۵/ت ۳۵۶۲ هـ

شماره .....
تاریخ ۲۳/۴/۱۳۹۱

تصویب نامه هیئت وزیران

ت- طرح اضطراری: طرحی است که به منظور مقابله سریع و مؤثر در برابر سوانح منجر به آلودگی نفتی توسط کشتی‌ها، نفتکش‌ها، سکوها، تأسیسات یا جزایر مصنوعی (ثابت و شناور) تهیه می‌گردد.

ج- مناطق حساس و آسیب پذیر: مناطقی از عرصه های آبی و محدوده ساحلی که به سبب اهمیت اکولوژیک، اقتصادی، اجتماعی، آموزشی، وجود گونه های نادر و در معرض خطر تهدید، زیستگاه های حساس و یا دلایل علمی و آسیب پذیری در برابر شرایط طبیعی در معرض خطر آسیب شدید بالقوه ناشی از آلودگی نفتی بوده و نیازمند تدابیر خاص حفاظتی و حمایت ویژه می باشند.

چ- آلودگی نفتی: تخلیه، نشت یا ورود نفت یا هر گونه مخلوط نفتی در آب‌های تحت پوشش این طرح توسط کشتی‌ها، نفتکش‌ها، سکوها یا جزایر مصنوعی (اعم از ثابت و شناور)، کشتی‌ها و نفتکش‌های مصدوم، مفروق و نیمه مفروق، پالانه‌ها و بنادر تخلیه و بارگیری نفت، مخازن شناور نفت، خطوط لوله زیرآب یا دیگر تأسیسات و مخازن نفتی مستقر در خشکی و یا آلودگی ناشی از انجام عملیات تعمیر، اوراق و قطعه قطعه کردن کشتی یا نفتکش در تعمیرگاه‌های دریایی می‌باشد.

ح- نفت: هر گونه مایع نفتی در هر شکل اعم از نفت خام، سوخت نفتی، مواد زائد نفتی، مخلوط نفتی و فرآورده های نفتی.

خ- ماده شیمیایی پختی کننده نفت: هر ماده شیمیایی که برای کاهش ضخامت لایه نفتی از طریق پخش نفت در محیط های آبی مورد استفاده قرار می گیرد.

د- منطقه تحت پوشش: محدوده سواحل و آبهای موضوع ماده (۲) قانون حفاظت از دریاها و رودخانه های قابل کشتیرانی در مقابل آلودگی به مواد نفتی - مصوب ۱۳۸۹ - می باشد.

ذ- سوانح منجر به ریزش نفت: سوانحی که در یکی از سطوح زیر رخ می دهد:

۱- سطح اول - ریزش های با اندازه کوچک: ریزش های کمتر از (۵۰) تن یا سوانحی که در آنها احتمال ریزش حداکثر تا ۵۰ تن نفت وجود داشته باشد.

۲- سطح دوم - ریزش های با اندازه متوسط: ریزش های بیشتر از (۵۰) تن یا سوانحی که در آنها احتمال ریزش حداکثر تا ۵۰۰ تن نفت وجود داشته باشد.

۳- سطح سوم - ریزش های با اندازه بزرگ: ریزش های بیشتر از (۵۰۰) تن یا سوانحی که در آنها احتمال ریزش بیشتر از ۵۰۰ تن نفت وجود داشته باشد.

ماده ۲- به منظور برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت بر اجرای طرح ملی "کارگروه هماهنگی مقابله با آلودگی نفتی" که از این پس "کارگروه" نامیده می شود با عضویت نمایندگان دستگاههای زیر (حداقل در سطح معاون وزیر) تشکیل می گردد. ریاست کارگروه به عهده معاون وزیر راه و شهرسازی (رئیس سازمان بنادر و دریانوردی) می باشد.

الف - وزارت راه و شهرسازی (سازمان بنادر و دریانوردی)

۰۵۹۰۵/ت ۳۵۶۲۰ هـ

شماره
تاریخ ۱۳۹۱/۳/۲۳

تصویب نامه هیئت وزیران

- ب - سازمان حفاظت محیط زیست
پ - وزارت کشور
ت - وزارت نفت
ث - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
ج - وزارت جهاد کشاورزی (سازمان شیلات ایران)
چ - وزارت امور خارجه
ح - وزارت نیرو
خ - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور
د - وزارت صنعت، معدن و تجارت (شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران)
ذ - وزارت امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)
ر - جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
- تبصره ۱- کارگروه می تواند حسب مورد از نمایندگان سایر دستگاههای ذربط بدون حق رأی برای شرکت در جلسات دعوت بعمل آورد.
- تبصره ۲- دبیرخانه کارگروه در وزارت راه و شهرسازی (سازمان بنادر و دریانوردی) مستقر می باشد.
- ماده ۳- وظایف کارگروه به شرح زیر تعیین می شود:
- الف - تصویب طرح های احتیاطی ملی و استانی مقابله با آلودگی نفتی به تفکیک سطوح و طرح اضطراری مقابله با آلودگی نفتی.
- ب- هماهنگ نمودن اقدامات به منظور مقابله با آلودگی های نفتی در سطح دوم و سوم بر اساس مفاد طرح ملی.
- پ- نظارت بر عملکرد دستگاههای مرتبط در اجرای طرح های اضطراری و احتیاطی (ملی و استانی).
- ماده ۴ - به منظور تهیه پیش نویس طرحهای احتیاطی استانی و همچنین پیگیری اجرای مصوبات کارگروه ملی، کارگروهی متناظر کارگروه ملی در استانهای ساحلی به ریاست معاون عمرانی استانداری به عنوان نماینده وزارت کشور تشکیل می شود. دبیرخانه این کارگروه در اداره کل بنادر و دریانوردی استانهای یادشده مستقر می باشد.
- ماده ۵ - وظایف خاص دستگاههای مرتبط در اجرای طرح احتیاطی ملی به شرح زیر تعیین می شود:
- الف - (سازمان بنادر و دریانوردی):
- ۱ - نظارت، ردیابی و کنترل آلودگی نفتی در منطقه تحت پوشش طرح احتیاطی ملی.

۰۵۵۹۰۵ / ۳۵۶۲ هـ

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۱/۳/۲۳

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۲ - تجهیز مراکز استانی به تجهیزات مورد نیاز برای عملیات مقابله با آلودگی نفتی.
  - ۳ - نظارت بر فرایند تجهیز کلیه تأسیسات دریایی فعال در محدوده طرح احتیاطی ملی به تجهیزات مقابله با آلودگی نفتی در چارچوب ماده (۱۶) کنوانسیون.
  - ۴ - برگزاری برنامه های تمرینی و آموزشی مربوط.
  - ۵ - تهیه و به روز رسانی فهرست تجهیزات موجود در مراکز استانی.
  - ۶ - انجام وظیفه به عنوان مرکز ارتباطی عملیات ملی و مسئول دریافت و انتقال گزارشات نفتی مندرج در ماده (۴) کنوانسیون.
  - ۷ - درخواست کمک از سایر کشورها و تصمیم گیری در مورد ارائه کمک به سایر کشورها با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
- ب - سازمان هواپیمایی کشوری
- انجام هماهنگی های لازم به منظور ارسال گزارش مشاهده آلودگی توسط خلبانان و پرسنل واحدهای پروازی در هنگام پرواز بر فراز مناطق دریایی تحت پوشش طرح احتیاطی ملی.
- پ - سازمان هواشناسی کشوری.
- همکاری و ارسال فوری گزارش های هواشناسی مورد نیاز در هنگام انجام عملیات مقابله با آلودگی نفتی به مرجع ملی.
- ت - سازمان حفاظت محیط زیست:
- ۱ - مدیریت ، نظارت، پایش زیست محیطی و اتخاذ تدابیر حفاظتی خاص حین و پس از آلودگی نفتی.
  - ۲ - ارزیابی و تعیین خسارات وارد شده به منابع و محیط زیست دریایی ناشی از آلودگی نفتی.
  - ۳ - تعیین موقعیت جغرافیایی، تنظیم نقشه های مورد نیاز و تشریح شرایط زیستی مناطق حساس و آسیب پذیر و ایجاد شبکه دریافت و توزیع اطلاعات زیست محیطی در منطقه تحت پوشش طرح احتیاطی ملی.
- تبصره - نقشه و اطلاعات مناطق حساس و آسیب پذیر حداقل باید شامل اطلاعات مربوط به زیستگاهها، منابع بیولوژیک و مناطق حساس اقتصادی - اجتماعی باشد.
- ۴ - تدوین و اعلام شاخص های زیست محیطی مربوط در چارچوب اجرای طرح احتیاطی ملی، با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
  - ۵ - اعلام فهرست و دستورالعمل مواد مجاز برای دستگاهها به منظور پاکسازی آلودگی نفتی.
  - ۶ - همکاری با سازمان بنادر و دریانوردی در خصوص بکارگیری تجهیزات مورد نیاز از مراکز منطقه ای و بین المللی.

۰۵۵۹۰۵ / ت ۳۵۶۲ هـ

شماره
تاریخ ۲۳ / ۲ / ۱۳۸۱

تصویب نامه هیئت وزیران

۷- تهیه و اعلام فهرست مواد شیمیایی مجاز به منظور استفاده در پاکسازی آلودگی نفتی، تحت عنوان مواد پخش کننده نفت یا هر عنوان دیگری در منطقه تحت پوشش طرح احتیاطی ملی. تبصره ۱- نحوه، مقدار و روش استفاده از مواد شیمیایی پخش کننده نفت مطابق دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری سازمان بنادر و دریانوردی و سایر دستگاههای ذی ربط تدوین و اعلام می گردد.

تبصره ۲- نظارت بر استفاده از مواد شیمیایی در مناطق تحت پوشش طرح احتیاطی ملی به طور مشترک به عهده سازمان بنادر و دریانوردی و سازمان حفاظت محیط زیست می باشد.
ث - وزارت امور خارجه :

ارایه مشورت و انجام همکاری لازم در تعاملات بین المللی موضوع طرح احتیاطی ملی.

ج - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح :

تجهیز بنادر و اسکله های تحت مدیریت نیروهای مسلح به تجهیزات مقابله با آلودگی نفتی .

چ - وزارت نفت:

۱ - تجهیز اسکله ها و پایانه های بارگیری و تخلیه مواد نفتی، مخازن شناور ذخیره نفت و سکوهای بهره برداری ثابت و شناور براساس ماده (۶) کنوانسیون .

۲ - همکاری دو یا چند جانبه در تجهیز بنادر و اسکله های مورد استفاده مشترک به تجهیزات مورد نیاز برای آمادگی و مقابله سریع و مؤثر با سوانح آلودگی نفتی.

۳ - تعیین و اعلام قسمت هایی از منطقه تحت پوشش طرح احتیاطی منسی در مناطقی از دریا که بیشترین احتمال ریزش نفت در ارتباط با فعالیت های اکتشاف و بهره برداری از منابع دریایی، انتقال، بارگیری و تخلیه نفت توسط آن وزارتخانه وجود داشته باشد.

۴- همکاری در تهیه جداول مشخصات فنی انواع نفت خام و فرآورده که در مناطق تحت پوشش طرح احتیاطی ملی حمل و نقل یا استحصال می گردند با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ح - وزارت جهاد کشاورزی :

۱ - تعیین مناطق حساس شیلاتی، صیدگاه های دریایی و بنادر صیادی و آبیزی پروری در مناطق تحت پوشش طرح احتیاطی ملی.

۲ - تجهیز بنادر و اسکله های صیادی تحت پوشش به تجهیزات مقابله با آلودگی نفتی براساس ماده (۶) کنوانسیون.

۳ - همکاری دو یا چند جانبه در بنادر و اسکله های مورد استفاده مشترک.

۳۵۶۲۰/۵۵۹۰۵ ت

شماره
تاریخ ۱۳۹۱/۴/۲۵

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

خ - وزارت نیرو :

تعیین و اعلام مناطقی از سواحل که در آنها تأسیسات حماس نسبت به آلودگی نفتی توسط وزارت نیرو یا شرکتهای تابعه آن احداث شده است.

د - وزارت امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران) :

همکاری برای ورود موقت یا دائم تجهیزات مورد نیاز مقابله با آلودگی نفتی در هنگام وقوع سوانح آلودگی نفتی

ماده ۶ - وظایف مشترک دستگاههای عضو کارگروه موضوع ماده (۲) این تصویب نامه به شرح زیر تعیین می شود:

الف - ارسال فوری گزارش سوانح آلودگی نفتی به مرجع ملی .

ب - درخواست پشتیبانی عملیاتی از مرجع ملی در هنگام وقوع سوانح آلودگی نفتی.

پ - برگزاری تمرینات و برنامه های آموزشی منظم با حضور پرسنل و تجهیزات مندرج در طرحهای احتیاطی استانی و شرکت در برنامه های آموزشی به درخواست مرجع ملی.

ت - ارسال گزارش آخرین وضعیت اقدامات مقابله با آلودگی نفتی و اعلام وضعیت تجهیزات، تمرینات و برنامه های آموزشی به مرجع ملی.

ث - همکاری لازم با بهره گیری از همه ظرفیت های اجرایی خود با مرجع ملی در اجرای کامل مفاد این تصویب نامه و طرحهای احتیاطی ملی و استانی.

ج - اجرای طرح اضطراری مقابله با آلودگی نفتی در چارچوب وظایف قانونی دستگاهها و مصوبات کارگروه.

محمدرضا رحیمی

رئیس اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام منظم رهبری ، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه ، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی رئیس جمهور، دفتر معاون امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، وزارت دادگستری، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود. (س)